

Minister Edukacji

DEW-WES.055.11.2026.MP

Warszawa, 09 lipca 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 17770

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP, Pana Marcina Józefaciuka w sprawie systemowego wsparcia uczniów z ADHD oraz przeciwdziałania wykluczeniu edukacyjnemu dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Szanowny Panie Pośle,

w Ministerstwie Edukacji Narodowej (MEN) są kontynuowane działania, których celem jest podniesie dostępności i jakości wsparcia w procesie uczenia się i indywidualnego rozwoju dla wszystkich dzieci i uczniów, w tym dzieci/uczniów z zespołem ADHD.

Ad 1.

W Systemie Informacji Oświatowej (SIO) nie są gromadzone dane dotyczące indywidualnych rozpoznań medycznych dzieci i uczniów, w tym rozpoznania ADHD. Zakres danych gromadzonych w SIO został określony przepisami prawa¹ i nie obejmuje informacji odnoszących się do konkretnych jednostek chorobowych czy neuroróżnorodności. W związku z powyższym Ministerstwo nie dysponuje danymi umożliwiającymi określenie liczby dzieci i uczniów z rozpoznaniem ADHD uczęszczających do przedszkoli, szkół i placówek oświatowych.

Ad 2.

Działania Ministra Edukacji na rzecz dzieci i uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów z rozpoznaniem ADHD, koncentrują się na systemowym wzmacnianiu dostępności oraz jakości wsparcia udzielanego w przedszkolach, szkołach i placówkach. Działania te są realizowane przede wszystkim poprzez doskonalenie systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zapewnianie odpowiednich warunków

---

¹ Rodzaj i zakres danych gromadzonych w Systemie Informacji Oświatowej został określony w przepisach ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 152, z późn. zm.), w szczególności w rozdziale 2, w tym dane dotyczące uczniów m.in. w art. 10–25 tejże ustawy.

do rozpoznawania i zaspokajania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i uczniów, a także rozwijanie kompetencji nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w systemie oświaty.

Podjęmowane działania mają charakter uniwersalny i są ukierunkowane na zapewnienie adekwatnego wsparcia wszystkim dzieciom i uczniom wymagającym pomocy w procesie kształcenia, wychowania i opieki, niezależnie od rodzaju rozpoznanych potrzeb. Celem tych działań jest tworzenie warunków sprzyjających pełnemu uczestnictwu dzieci i uczniów w życiu przedszkola, szkoły lub placówki, wyrównywaniu ich szans edukacyjnych oraz wspieraniu ich rozwoju zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami psychofizycznymi.

W obecnym stanie prawnym wszyscy, w tym dzieci i uczniowie z rozpoznaniem ADHD, mogą korzystać ze wsparcia w procesie kształcenia. Wszyscy uczniowie, u których wskazano taką potrzebę (w wyniku rozpoznania dokonanego przez nauczyciela, rodzica lub inne osoby określone w przepisach² lub badań diagnostycznych w poradni psychologiczno-pedagogicznej³), powinni mieć zapewnioną nieodpłatnie pomoc psychologiczno-pedagogiczną, udzielaną na zasadzie dobrowolności. Za zapewnienie tej pomocy odpowiada dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, do której uczęszcza dziecko⁴. Katalog przyczyn, z uwagi, na które występuje u dziecka/ucznia potrzeba objęcia pomocą nie jest katalogiem zamkniętym⁵, a zatem także w przypadku występowania u ucznia z ADHD innych uwarunkowań niż wymienione w przepisach, pomoc powinna być udzielona.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolach, szkołach i placówkach może być udzielana uczniom z ADHD oraz z innymi zaburzeniami neurorozwojowymi w formie zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć specjalistycznych (korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym), zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, a także porad, konsultacji i warsztatów⁶.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana również rodzicom tych dzieci lub uczniów w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń⁷.

Ponadto uczniom z ADHD i innymi zaburzeniami neurorozwojowymi oraz ich rodzicom poradnia psychologiczno-pedagogiczna może proponować różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Są to:

- 1) prowadzenie terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin;

---

² § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).

³ § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 2499).

⁴ § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

⁵ § 2 ust. 2 ww. rozporządzenia.

⁶ § 6 ust. ust. 1-4 ww. rozporządzenia.

⁷ § 6 ust. 5 ww. rozporządzenia.

2) udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;

3) udzielanie pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych⁸.

Ad 3.

Nakłady finansowe na kształcenie dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami

- 2025 r.: 21 496 915 tys. zł (ok. 21,5 mld zł)
- 2026 r.: 26 986 744 tys. zł (ok. 27,0 mld zł)

Różnica wynosi 5 489 829 tys. zł (ok. 5,49 mld zł), co stanowi wzrost o 25,5% względem 2025 r.

Dodatkowo dla szkół i placówek specjalnych na 2026 r. naliczono 8 067 255 821 zł (ok. 8,07 mld zł).

W systemie finansowania funkcjonują dodatkowe wagi uwzględniające pomoc psychologiczno-pedagogiczną:

- od 2025 r. wprowadzono nową wagę 0,034 dla dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym,
- zwiększono wagę dla uczniów szkół podstawowych do 0,053, co oznacza wzrost o 112%.

Tabela nr 1. Środki naliczone z tytułu dodatkowych wag.

Rok	Kwota
2025	2 256 429 tys. zł
2026	2 431 871 tys. zł

Nastąpił wzrost o 175 442 tys. zł (ok. 175 mln zł), co stanowi 7,8%.

Tabela nr 2 Finansowanie standaryzacji zatrudnienia nauczycieli specjalistów.

Rok	Kwota
2024	2,984 mld zł
2025	4,368 mld zł
2026	4,538 mld zł

Porównując rok 2026 do 2024 nastąpił wzrost o 1,554 mld zł, co stanowi procentowy przyrost o ok. 52%.

W 2026 r. nastąpił znaczący wzrost finansowania:

- edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (+25,5% r/r),
- pomocy psychologiczno-pedagogicznej (+7,8% r/r),

⁸ § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.

- wyższe nakłady związane z wprowadzeniem standaryzacji zatrudnienia nauczycieli specjalistów, które są o ponad 50% wyższe niż w 2024 r.

Ad 4.

Ministerstwo Edukacji Narodowej nie posiada analiz, badań oraz nie monitoruje wpływu ADHD na wyniki edukacyjne dzieci i uczniów, frekwencję szkolną, realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki ani innych aspektów funkcjonowania osób z ADHD w środowisku przedszkolnym czy szkolnym.

Brak takich analiz nie oznacza braku systemowych działań wspierających przedszkola/szkoły i nauczycieli w pracy z dziećmi i uczniami z tym zaburzeniem. Ministerstwo podejmuje szereg przedsięwzięć mających na celu upowszechnianie rozwiązań opartych na dowodach i aktualnej wiedzy naukowej.

Ad 5.

Porównując dane Ministerstwa Edukacji Narodowej według stanu na wrzesień 2021 r. oraz na czerwiec 2026 r., liczba szkół zatrudniających co najmniej jednego nauczyciela specjalistę zwiększyła się z 12 682 (72,4%) do 16 094 (97,4%).

W ok. 98% JST zatrudniony jest psycholog. W ok. 2% brak, z czego w 59 gminach i 2 powiatach ziemskich. Po wprowadzeniu standaryzacji zatrudnienia nastąpił ogromny postęp w tym zakresie.

Tabela nr 3. Etaty psychologów wg bazy SIO na dzień 18.06.2026.

Specjalista	Dane na 30.09.2021	Dane na 18.06.2026	Różnica	% Różnica
Psycholog	4 787,89	15 526,76	10 738,87	224%

Ad 6.

W celu zwiększania dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci i młodzieży, w 2022 r. w przepisach oświatowych wprowadzono obowiązek zatrudnienia nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych oraz zespołach tych przedszkoli i szkół. Wśród obowiązkowo zatrudnianych nauczycieli specjalistów znaleźli się nauczyciel psycholog i jako nowe stanowisko w tych jednostkach systemu oświaty - nauczyciel pedagog specjalny. Standardy określają minimalny wymiar zatrudnienia nauczycieli specjalistów w ww. jednostkach. Przepisy określiły również sposób wyliczania etatów, który uzależniony jest od liczby dzieci lub uczniów uczęszczających do przedszkola, szkoły lub zespołu przedszkoli i szkół.

W związku z podjętymi działaniami liczba etatów nauczycieli specjalistów wzrosła z 21 923,67 etatów w roku szkolnym 2021/2022 do 58 460,14 etatów w roku szkolnym 2025/2026. Na przestrzeni czterech lat nastąpił wzrost etatów nauczycieli specjalistów o 36 536,47 etatów, co stanowi wzrost o ponad 166 %.

Tabela nr 4. Liczba etatów nauczycieli specjalistów uwzględnionych w standardzie. Stan na 23.06.2026 r.

Liczba etatów

Nauczycieli pedagogów specjalnych	15 633,13
Nauczycieli psychologów	15 534,76
Nauczycieli pedagogów	12 923,14
Nauczycieli logopedów	11 378,97
Nauczycieli terapeutów pedagogicznych	2 504,16
Nauczyciela doradcy zawodowego	485,98
Razem	58 460,14

Tabela nr 5. Wzrost liczby etatów od momentu wprowadzenia standaryzacji w roku szkolnym 2021/2022 do roku szkolnego 2025/2026.

Rok szkolny	Etat	Pedagog	Psycholog	Logopeda	Terapeuta pedagogiczny	Pedagog specjalny	Doradca zawodowy
2021-2022	21 923,67	10 862,14	4787,89	6 273,64	0,00	0,00	
2022/2023	44 053,67	12 418,29	9 415,04	9 938,07	1 748,44	10 533,83	
2023/2024	48 371,96	12 321,91	11 301,37	10 091,72	2 083,61	12 573,35	
2024/2025	56 419,58	12 916,66	14 249,49	11 388,34	2 526,95	15 338,14	
2025/2026	58 275,37	12 906,27	15 448,88	11 342,32	2 526,07	15 566,26	485,57

Zwiększona liczba nauczycieli specjalistów oznacza zwiększony dostęp do wsparcia w przedszkolu/szkole, bez potrzeby uzyskiwania dodatkowych dokumentów wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, takich jak opinia czy orzeczenie. Stan zatrudnienia nauczycieli specjalistów wzrasta i jest na bieżąco monitorowany w Systemie Informacji Oświatowej.

Ad 7.

Ministerstwo ściśle współpracuje z uczelniami, jednostkami badawczymi oraz instytucjami szkolącymi kadrę pedagogiczną, tak aby wypracować skuteczny, oparty na dowodach naukowych model działania, którego celem jest wspieranie harmonijnego i zrównoważonego rozwoju dzieci i uczniów, obejmującego nie tylko osiągnięcia edukacyjne, ale także rozwój społeczno-emocjonalny i przygotowanie ich do samodzielnego życia w dorosłości.

Współpraca pomiędzy instytucjami pozwoliła już stworzyć rozwiązania, które usprawniają codzienną i pełną wyzwań pracę nauczycieli oraz nauczycieli specjalistów zatrudnionych w jednostkach systemu oświaty, a dzieciom zapewniają warunki do wzrostu intelektualnego oraz emocjonalnego zgodnie z ich potencjałem.

Uwzględniając wyniki dostępnych analiz, badań oraz opinie ekspertów, resort edukacji analizuje możliwość przebudowy organizacji systemu wsparcia uczniów w systemie edukacji tak, aby przejść od medycznego rozumienia potrzeb edukacyjnych uczniów do podejścia biopsychospołecznego, które promuje uniwersalne projektowanie w edukacji, profilaktykę i wczesne wsparcie.

Ad 8.

Analiza wydatków ponoszonych przez rodziców lub opiekunów prawnych na edukację dzieci pozostaje poza zakresem właściwości Ministra Edukacji. MEN nie prowadzi analiz ani nie gromadzi danych dotyczących wysokości wydatków ponoszonych przez gospodarstwa domowe na cele edukacyjne, w tym wydatków związanych z zapewnianiem dzieciom dodatkowego wsparcia edukacyjnego lub terapeutycznego.

Ad 9.

Edukacja dostępna dla wszystkich dzieci, uczniów i uczennic polega na wprowadzaniu takich rozwiązań organizacyjnych, programowych i metodycznych, które umożliwią każdemu dziecku/uczniowi równy dostęp do treści kształcenia oraz będą zapobiegały wykluczeniu społecznemu.

Istotnym elementem w realizacji tego prawa jest rozbudowany system pomocy psychologiczno-pedagogicznej, który ma na celu zapewnienie każdemu dziecku/uczniowi warunków umożliwiających jego pełny rozwój, edukację oraz uczestnictwo w życiu przedszkolnym/ szkolnym. Ponadto dostosowanie procesu kształcenia i wychowania do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, w tym także dzieci z rozpoznaniem medycznym ADHD. Zróżnicowanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów powinno zostać uwzględnione przy wyborze programu nauczania⁹, który będzie realizowany w danym zespole klasowym, a także podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych¹⁰.

Wdrażanie systemowych rozwiązań w tym zakresie umożliwia zwiększone finansowanie z budżetu krajowego na pokrycie podstawowych kosztów związanych z dostosowaniem infrastruktury i materiałów edukacyjnych, ale także umożliwienie realizacji specjalistycznych programów wsparcia, zatrudnienia wykwalifikowanej kadry oraz rozbudowy infrastruktury edukacyjnej dostosowanej do potrzeb wszystkich uczniów. Ponadto w latach 2021–2027 w Polsce przewiduje się wykorzystanie środków UE w wysokości 500 mln zł, które przeznaczone są m.in. na infrastrukturę, kadry, cyfryzację i materiały edukacyjne.

Ad 10.

Działania Ministerstwa koncentrują się na rozwijaniu edukacji i wzmocnieniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podnoszeniu kompetencji nauczycieli i specjalistów, rozwoju poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego oraz udostępnianiu materiałów i narzędzi wspierających zarówno szkoły, jak i rodziców dzieci o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych. W ocenie Ministerstwa rozwój tych rozwiązań stanowi najbardziej efektywny sposób zapewnienia wsparcia rodzinom wychowującym dzieci z ADHD oraz innymi zaburzeniami neurorozwojowymi.

---

⁹ Art. 22a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

¹⁰ Art. 22aa ww. ustawy.

Ad 11.

Odpowiednio przygotowane kadry pedagogiczne i nauczyciele specjaliści stanowią kluczowy element skutecznego rozpoznawania oraz wspierania indywidualnych potrzeb dziecka

i ucznia, zapewniając adekwatną pomoc dostosowaną do jego możliwości rozwojowych i edukacyjnych.

Minister Edukacji, w porozumieniu z jednostkami podległymi i nadzorowanymi, zlecił realizację szkoleń mających na celu poszerzenie kompetencji kadr systemu oświaty oraz wspieranie ich w realizacji zadań na rzecz pracy z młodzieżą z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb, w tym także na rzecz dzieci i uczniów z ADHD.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE), publiczna placówka doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, prowadzi działania wspierające realizację zadań z zakresu wsparcia uczniów z różnymi potrzebami, m. in. w ramach projektu FERS pn. „Budowa skoordynowanego systemu pomocy specjalistycznej opartej na Specjalistycznych Centrach Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW) i jego wdrożenia”. Celem projektu jest upowszechnienie współpracy placówek specjalnych i ogólnodostępnych w ramach Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą. SCWEW stanowią nowy element systemu wsparcia, uzupełniający dotychczasowe formy pomocy oferowane przedszkolom i szkołom ogólnodostępnym w pracy z zespołami zróżnicowanymi pod względem potrzeb osób uczących się. Realizują działalność edukacyjną, szkoleniową i doradczą, skierowaną do kadry przedszkoli i szkół ogólnodostępnych. Działania w projekcie stanowią realizację Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2021–2030.

Obecnie specjalistyczne wsparcie przedszkolom i szkołom ogólnodostępnym zapewnia 107 SCWEW utworzonych w ramach projektu. 22 wnioski są aktualnie procedowane. Trwa ich ocena formalna i merytoryczna. Kolejny nabór planowany jest we wrześniu 2026.

Prowadzone są także prace legislacyjne mające na celu włączenie SCWEW w systemowe wspieranie pracy przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz szkół ogólnodostępnych i integracyjnych.

Ponadto ORE prowadzi szkolenia i doradztwo dla kadr poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. W zakresie neuroróżnorodności prowadził następujące działania:

1) w roku szkolnym 2023/2024:

- cykl 5 wykładów interaktywnych na temat diagnozy kryterialnej i diagnozy różnicowej – zaburzenia ze spektrum autyzmu w okresie od 20 czerwca 2024 r. do 5 lipca 2024 r. podczas których zostały omówione zagadnienia obejmujące definicję autyzmu, jego objawów, ujęcie autyzmu w systemach klasyfikacyjnych; omówiono proces diagnostyczny dzieci/uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz zalecenia postdiagnostyczne, współwystępowanie zaburzeń ze spektrum autyzmu oraz innych zaburzeń, m.in. specyficznych trudności w uczeniu się, ADHD, skala potrzeb w systemie edukacji w odniesieniu do ASD;
- cykl 5 szkoleń z zakresu diagnozy kryterialnej niepełnosprawności intelektualnej i jej konsekwencji dla organizacji specjalistycznego wsparcia edukacyjnego w okresie od 8 maja 2024 r. do 19 czerwca 2024 r. Szkolenia miały charakter warsztatowy i w trakcie dwóch modułów omówiono procedurę diagnozy niepełnosprawności intelektualnej i współwystępujących zaburzeń. Przygotowanie

orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność intelektualną. Zalecenia postdiagnostyczne oraz projektowanie specjalistycznego wsparcia edukacyjnego dla dzieci i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność intelektualną;

- cykl 3 szkoleń z zakresu diagnozy różnicowej zaburzeń mowy i języka w okresie od 3 czerwca 2024 r. do 17 czerwca 2024 r. Podczas szkoleń omówione zostały ustalenia terminologiczne dot. zaburzeń mowy i języka w odniesieniu do klasyfikacji ICD 10 i ICD 11, opóźniony rozwój mowy – diagnoza i różnicowanie zaburzeń mowy, a także sprzężenie zaburzeń mowy i języka z innymi niepełnosprawnościami;
- szkolenie online 12 marca 2024 r. pn. „Agresja i autoagresja u dzieci ze spektrum autyzmu”. Podczas szkolenia omówiono zagadnienia: Agresja i autoagresja u dzieci ze spektrum autyzmu – przyczyny i sposoby przeciwdziałania; Strategie oddziaływań w sytuacjach trudnych w przedszkolu i szkole – wybrane propozycje.

2) w roku szkolnym 2024/2025:

- 20 listopada 2024 r. zorganizowano seminarium „Diagnoza różnicowa dyskalkulii – standardy diagnostyczne w praktyce poradni psychologiczno-pedagogicznej”,
- 6 grudnia 2024 r. przeprowadzono 2 szkolenia online „Diagnoza różnicowa dyskalkulii” dla specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych,
- w okresie październik - grudzień 2024 r. zrealizowano 8 spotkań szkoleniowych z zakresu „Diagnozy różnicowej dysleksji rozwojowej” dla specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych,
- XXVI spotkanie informacyjno-konsultacyjne w dniach 2-3 grudnia 2024 roku dla wizytatorów z kuratoriów oświaty ds. edukacji włączającej, poświęcone problematyce budowania środowiska edukacyjnego przyjaznego uczniom z zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz uczniom z ADHD,
- 26 marca 2025 r. zorganizowano spotkanie informacyjno-konsultacyjne z konsultantami krajowymi i wojewódzkimi ds. psychiatrii, kuratorami oświaty, kierownictwem ministerstwa edukacji narodowej i ministerstwa zdrowia mające na celu omówienie kwestii dot. współpracy międzyresortowej oraz międzyinstytucjonalnej w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- 27 marca 2025 r. została zorganizowana konferencja pt. „ADHD w edukacji: Wyzwania, rozwiązania, możliwości”, r., której odbiorcami byli nauczyciele, specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznych, rodzice oraz przedstawiciele instytucji oświatowych,
- w czerwcu (23 i 24) oraz sierpniu (26-28.08) 2025 r. przeprowadzono 5 szkoleń online (łącznie dla 316 specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznych) z zakresu funkcjonowania psychospołecznego dzieci i uczniów z ADHD, prowadzenia procesu diagnostycznego w poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz formułowania i wdrażania zaleceń postdiagnostycznych, jak również organizowania wsparcia dla dzieci/uczniów z ADHD w szkole.

ORE w dniu 11 grudnia 2025 r. był organizatorem seminarium pn. „Mózg w wielu odstonach: neuroróżnorodność, mutyzm, FASD, teoria, praktyka, wsparcie”. W ramach agendy przewidziany był temat „Neuroróżnorodność jest faktem, dlatego różnorodność wsparcia powinna być standardem”.

Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy (IBE-PIB) uruchomił jednocześnie bezpłatne szkolenia z zakresu pracy z dzieckiem/uczniem z ADHD („ADHD w klasie - rozpoznaj, zrozum, wspieraj mądrze i skutecznie”). Są to szkolenia w formule online, skierowane do dyrektorów szkół, nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkołach, pracowników placówek doskonalenia nauczycieli. Harmonogram szkoleń dostępny jest w kalendarzu wydarzeń IBE-PIB¹¹.

Uzupełnieniem istniejącej oferty w zakresie doskonalenia nauczycieli jest zlecenie przez Ministra Edukacji realizacji studiów podyplomowych uczelniom. Ukończenie studiów umożliwi poszerzenie wiedzy i umiejętności przez nauczycieli lub zdobycie nowych, dodatkowych kwalifikacji. Do tej pory uruchomiono trzy edycje bezpłatnych dla uczestników studiów podyplomowych na kierunkach:

- 1) Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcie rodziny;
- 2) Pedagog specjalny w edukacji włączającej;
- 3) Psychologia edukacyjna z przygotowaniem pedagogicznym;
- 4) Polski język migowy dla nauczycieli.

Trwają prace nad uruchomieniem czwartej edycji studiów.

Na zlecenie Ministra Edukacji, IBE-PIB, w ramach realizowanego projektu pn.: „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży”, opracował poradnik dla nauczycieli na temat pracy z dzieckiem z nadpobudliwością psychoruchową. pn. „Uczniowie z ADHD w klasie. Poradnik dla nauczycieli”. Poradnik został opublikowany 20 października 2025 r.¹²

Poradnik jest skierowany do nauczycieli i w szczególności porusza kwestie dotyczące:

- diagnozy, z uwzględnieniem współczesnych standardów w diagnozie i ocenie funkcjonowania,
- postępowania z dzieckiem/uczniem z ADHD: psychoedukacji, interwencji behawioralnych, terapeutycznych, a także farmakoterapii w odniesieniu do polskich standardów,
- strategii pracy nauczycieli przedmiotów z uczniem z ADHD w zespole zróżnicowanym.

Zawiera on także praktyczne wskazówki dla nauczycieli pracujących z dziećmi z ADHD m.in. w zakresie planowania przestrzeni, komunikacji i sposobu formułowania poleceń, motywowania, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, organizacji lekcji, jak i perspektywy rodziców dzieci z ADHD. Zawiera również wytyczne w zakresie dostosowań dydaktycznych i organizacyjnych z uwzględnieniem metodyki pracy z zespołem zróżnicowanym.

Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło również działania mające na celu stworzenie systemu informatycznego, wspierającego funkcjonowanie systemu pomocy i poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. Działania w tym zakresie realizowane są w projekcie FERS

---

¹¹ <https://ibe.edu.pl/pl/wydarzenia>

¹² Poradnik w dostępie otwartym, link do poradnika: <https://ibe.edu.pl/pl/biblioteka-ibe/wspieranie-dostepnosci-edukacji-dla-dzieci-i-mlodziezy-biblioteka/3409-uczniowie-z-adhd-w-klasie-poradnik-dla-nauczycieli>

pn. „Przygotowanie systemu informatycznego wspierającego poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne” realizowanego przez Centrum Informatyczne Edukacji we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej¹³.

Celem projektu jest opracowanie systemu informatycznego wspierającego poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne w podniesieniu jakości wsparcia, które świadczą na rzecz dzieci, uczniów i rodzin. Efektem projektu będzie wdrożenie systemu informatycznego dla poradni psychologiczno-pedagogicznych, który m.in. ułatwi rejestrację osób oraz obsługę procesu korzystania z usług poradni, zarządzanie pracą specjalistów, umożliwi szybką i efektywną komunikację poradni z użytkownikami, a także wymianę danych między jednostkami systemu oświaty. Zamierzeniem projektu jest uzyskanie lepszej jakości i spójności danych oświatowych. Dane będą automatycznie aktualizowane.

6 października 2025 r. uruchomiona została platforma wsparcie.gov.pl, na której udostępniono bezpłatne narzędzia elektroniczne:

➤ narzędzia dla nauczycieli:

- do monitorowania rozwoju dzieci w okresie wczesnego dzieciństwa (od 6 do 36 miesięcy) oraz średniego dzieciństwa (od 3 do 6 lat) i wspomaga proces obserwacji rozwoju dziecka
- do oceny funkcjonowania dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 19 lat, wspierające nauczyciela w ocenie funkcjonowania ucznia w sytuacjach szkolnych (edukacyjnych i społecznych)

➤ narzędzia diagnostyczne dla specjalistów do oceny procesów poznawczych¹⁴ funkcjonowania emocjonalno-społecznego i temperamentu dzieci i młodzieży.

W kolejnych latach planowane jest udostępnianie nowych narzędzi, funkcjonalności i rozwiązań.

Jednym z przykładów programu szkoleniowego, uruchomionego na zlecenie Ministra Edukacji, jest projekt pn. „Szkoła dostępna dla wszystkich”¹⁵. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji nauczycieli specjalistów (pedagogów, psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów) w zakresie udzielania wsparcia adekwatnego do potrzeb wszystkich grup odbiorców (dzieci/uczniów, rodziców, nauczycieli). Projekt realizowany jest przez IBE-PIB, UNICEF oraz MEN we współpracy z uczelniami i organizacjami pozarządowymi. Szkolenia oferowane w projekcie oparto na nowatorskiej koncepcji „uczenia się w działaniu”. Nauczyciele specjaliści, w codziennej pracy z uczniami – także z ADHD – realizowali „interwencje”, czyli działania metodyczne, diagnostyczne, dydaktyczne i terapeutyczne. Na podstawie przeprowadzonych interwencji, których efektywność została potwierdzona, przygotowano katalog praktyk opartych na dowodach, które mogą być wykorzystywane także w pracy z uczniami z ADHD¹⁶. Rezultaty projektu zostaną upowszechnione wśród wszystkich szkół i placówek. Już teraz na stronie projektu dostępne są różne materiały metodyczne np. poradniki dla nauczycieli i dyrektorów przedszkoli i szkół.

W odpowiedzi na rosnące potrzeby w zakresie wspierania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży Ministerstwo Edukacji Narodowej systematycznie realizuje programy i projekty

---

¹³ <https://cie.gov.pl/projekty/przygotowanie-systemu-informatycznego-wspierajacego-poradnictwo-psychologiczno-pedagogiczne/>

¹⁴ Kompleksowa Analiza Procesów Poznawczych (KAPP).

¹⁵ <https://ibe.edu.pl/pl/szkola-dostepna-dla-wszystkich-opis-projektu>

¹⁶ <https://asa.ibe.edu.pl/aktualnosci/>

z zakresu promocji zdrowia psychicznego oraz profilaktyki, skierowane do wszystkich uczniów i uczennic, z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

W latach 2024–2025 realizowano program „Zobacz emocje”, którego celem było rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych, wzmacnianie dobrostanu psychicznego, nauka radzenia sobie ze stresem i kryzysami oraz przeciwdziałanie stygmatyzacji problemów zdrowia psychicznego.

W 2025 r. uruchomiono również program „Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej”, obejmujący upowszechnianie dobrych praktyk oraz działania edukacyjne i eksperckie na rzecz budowania bezpiecznego środowiska szkolnego.

Obecnie realizowany jest konkurs „Budowanie odporności”, obejmujący działania rozwijające kompetencje społeczne, umiejętność budowania relacji, radzenia sobie z trudnościami oraz promujące aktywność fizyczną i zdrowy styl życia jako elementy wspierające zdrowie psychiczne.

Równoległe do listopada 2028 r. realizowany jest projekt „Wsparcie Rówieśnicze w Zakresie Zdrowia Psychicznego Młodzieży”, którego celem jest wdrożenie modelu wsparcia rówieśniczego w szkołach, wzmacniającego atmosferę otwartości, empatii i szybkiego reagowania na potrzeby uczniów.

Powyższe działania stanowią element systemowego wsparcia zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałania wykluczeniu edukacyjnemu wszystkich uczniów i uczennic, w tym dzieci i młodzieży z ADHD.

Także w ramach programu FERS, Minister Edukacji zlecił IBE-PIB realizację projektu pn. „Wspieranie dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży”. Głównym celem projektu jest wypracowanie i zwalidowanie rozwiązań metodycznych i organizacyjnych wspierających dostępność edukacji dla dzieci i młodzieży, a także rozwijanie kompetencji kadr systemu oświaty w obszarze pracy z dziećmi/uczniemi z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb edukacyjnych i rozwojowych.

W 2024 r. rozpoczęła się realizacja projektu pn. „Przygotowanie kompleksowego wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznych”. Projekt jest realizowany przez MEN we współpracy ze Szkołą Główną Handlową (SGH) w Warszawie.

Celem projektu jest wdrożenie zmian w systemie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, która przełoży się na zwiększenie dostępności wsparcia dla dzieci, młodzieży i ich rodzin. Jednym z dotychczasowych rezultatów projektu było opracowanie dokumentu pn. „Koncepcja rozwoju poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego”.

Drugim etapem jest realizacja 16 projektów grantowych. Ogólna alokacja w konkursie grantowym „Perspektywa 3P” (kompleksowe wsparcie dla publicznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych) wynosi 83,5 mln zł. Pula ta została podzielona na poszczególne województwa, umożliwiając wnioskowanie o maksymalnie 150 tys. zł na jedną poradnię przy 100% poziomie dofinansowania. Z grantów będzie można zakupić sprzęt, narzędzia diagnostyczne, które będą wykorzystywane we wdrażaniu zmian opisanych

w „Koncepcji”. Poza grantami poradnie otrzymają także wsparcie szkoleniowo-doradcze ze strony uczelni, działających w poszczególnych województwach, które będą „grantodawcami” oraz ekspertów MEN i SGH.

Na zlecenie Ministra Edukacji w grudniu 2025 r., w ramach zadania w dziedzinie nauczania o charakterze wdrożeniowo-naukowym, Akademia Wychowania Fizycznego Józefa

Piłsudskiego w Warszawie opracowała poradnik metodyczny, który stanowi wsparcie dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej oraz nauczycieli wychowania fizycznego w prowadzeniu zajęć wychowania fizycznego z uczniami klas I–III o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

Opracowano materiały szkoleniowe dla nauczycieli pt. „Wspieranie zróżnicowanych potrzeb uczniów na zajęciach wychowania fizycznego. Przewodnik i materiały dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i nauczycieli wychowania fizycznego”.

Przygotowany przewodnik stworzony jest z myślą o nauczycielach, którzy chcą prowadzić zajęcia wychowania fizycznego nowoczesnie, bezpiecznie i w pełni dopasowane do możliwości swoich uczniów.

Znajdują się w nim:

- narzędzia diagnostyczne,
- gotowe propozycje ćwiczeń, zabaw i gier ruchowych oraz
- sposoby modyfikowania ćwiczeń z uwzględnieniem potrzeb wszystkich uczniów i uczennic.

Celem przewodnika jest wsparcie w tworzeniu środowiska edukacyjnego sprzyjającego dostępności, różnorodności i wzajemnego szacunku.

Przygotowany przewodnik jest zamieszczony na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (ZPE)¹⁷. Korzystanie z przewodnika jest bezpłatne.

W okresie od 13 czerwca 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. zostało zrealizowane „Zadanie w zakresie nauczania o charakterze wdrożeniowo-naukowym, polegające na przygotowaniu materiałów metodycznych i szkoleniowych w zakresie monitorowania rozwoju dziecka w wieku 3-6 lat na podstawie obserwacji funkcjonalnej prowadzonej podczas codziennych aktywności w przedszkolu z wykorzystaniem narzędzia Skala Rozwoju Małego Dziecka (SRMD)”. Realizatorem zadania była Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

Celem głównym zadania było opracowanie i wdrożeniowe przygotowanie narzędzia służącego do funkcjonalnego monitorowania rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym, opartego na obserwacji codziennych aktywności dziecka w środowisku edukacyjnym, zgodnie z założeniami Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF).

Cele szczegółowe obejmowały:

- opracowanie i walidację Kwestionariusza SRMD dla dzieci w wieku 6–7 lat kończących,
- edukację przedszkolną,
- przygotowanie kadr systemu oświaty do wdrażania programu monitorowania rozwoju
- dziecka w wieku 3–6 lat,
- opracowanie materiałów e-learningowych wspierających prowadzenie szkoleń
- wewnętrznych w placówkach wychowania przedszkolnego,

---

¹⁷ <https://zpe.gov.pl/b/wspieranie-zroznicowanych-potrzeb-uczniow-na-zajeciach-wychowania-fizycznego-przewodnik-i-materialy-dla-nauczycieli-edukacji-wczesnoszkolnej-i-nauczycieli-wychowania-fizycznego/P24TCTSAK?prevProjects=PjJds8yQg>

- upowszechnienie założeń projektu oraz spójnych rozwiązań w obszarze edukacji
- włączającej.

2. Adresaci zadania

Adresatami projektu byli przedstawiciele kluczowych instytucji systemu oświaty, w szczególności wizytatorzy kuratoriów oświaty odpowiedzialni za edukację włączającą, wychowanie przedszkolne i kształcenie specjalne, trenerzy i doradcy metodyczni wojewódzkich ośrodków doskonalenia nauczycieli, koordynatorzy WOKRO i SCWEW, a także pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych, placówek wychowania przedszkolnego oraz powiatowych centrów edukacji.

Ad 12.

Zasady organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z przepisami prawa są kontrolowane w ramach nadzoru pedagogicznego, który jest sprawowany przez kuratora oświaty oraz odpowiednio dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki, w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Kurator oświaty, w imieniu wojewody, wykonuje na obszarze województwa zadania i kompetencje w zakresie oświaty określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe¹⁸, w tym w szczególności sprawuje nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami, które znajdują się na terenie danego województwa¹⁹.

Szczegółowe warunki i tryb sprawowania nadzoru pedagogicznego oraz jego formy określają przepisy rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego²⁰. Nadzór pedagogiczny sprawowany jest w dwóch formach – kontroli i wspomagania.

W celu podniesienia jakości nadzoru pedagogicznego w zakresie wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kuratoriach zostali powołani wizytatorzy ds. edukacji włączającej.

Do zadań wizytatorów należy:

- wspieranie innych wizytatorów kuratorium oświaty – udzielanie i zbieranie informacji,
- konsultowanie spraw z zakresu organizacji kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE),
- wspieranie dyrektorów przedszkoli, szkół i placówek oraz rodziców uczniów ze SPE,
- udzielanie informacji, konsultacje i porady w zakresie stosowania prawa,
- upowszechnianie dobrych praktyk,
- uaktywnianie lokalnych zasobów i wspieranie współpracy międzyinstytucjonalnej na terenie województwa,
- współpraca z Ministerstwem Edukacji Narodowej i ORE w opracowaniu nowych rozwiązań w zakresie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

¹⁸ Art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820).

¹⁹ Art. 51 ww. ustawy.

²⁰ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2024 r. poz. 15).

Izabela Ziętka
Podsekretarz Stanu
/ - podpisano cyfrowo/